

Kuhmon kaupungin lausunto Ylioppilastutkintolautakunnan lausuntopyyntöön näkökulmista taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden toimeenpanoksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: OPH-858-2025

1. Lausunto muistiosta ja yleisiä näkökulmia taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeen toimeenpanosta.

Ei kommentoitavaa.

2. Näkökulmia kuvataiteen ylioppilaskokeiden toimeenpanosta.

Valmistava näyttö:

- Keston riittävyys
- Mallikuvien käytön sallittavuus (oman ajattelun kuvallinen jakaminen, onko ok, jos tarvitsee mallia ja apua kehittyäkseen) sekä muiden apuvälineiden käyttö tuotoksen tekemisessä --> tähän ratkaisuna lausunnossa mainittu kokelaan keräämä ja rakentama taustamateriaali.
- Valmistavan näytön aikana ei saa enää käyttää kännykkää, nettiä, ym. Entä jos idea kehittyy tehdessä?
- Materiaaleista: ehtiikö kaavailluissa kolmessa/neljässä tunnissa tehdä muuta kuin kaksiulotteista työtä? Miksi kuvataiteen kolmiulotteiset tekniikat halutaan rajata ulkopuolelle?
- Pitääkö kerralla mennä "oikein" vai saako tehdä oikeasti taiteellista prosessia (kokeilla, erehtyä, testata, ratkaista)?
- Verrattavuus taidealojen pääsykokeisiin, onko samankaltainen tilanne? Miten rakennetaan tila siten, että jokainen kokelas voi keskittyä vain omaan työskentelyynsä? Hakeeko valvoja vesikupin täytöt? Saako kokelas nähdä toisten työtä ohi menessään? Jos ei, niin miten asia ratkaistaan.

Varsinainen koetilanne:

- Oman luodun artefaktin reflektointi: miten sitä voidaan toteuttaa tarpeeksi ympäröivillä kysymyksillä, jotta koetilanne on kaikille sama. Mitä voidaan kysyä ja miten?
- Pitääkö opetuksen tueksi kehitellä valtakunnan laajuinen oppimateriaali, johon koe pohjautuu? --> tukimateriaaleja lupailaan tähän
- Miten mitataan visuaalista älykkyyttä, jos kokelas on sanallisesti kehnohko tuottaja mutta visuaalisesti seppä?
- Suunnittelu-, muotoilu-, arviointi- ja vertailutehtävien käyttö kuulostaa hyvältä.
- Tämä oikein hyvin kuvattu! : *Kuvallisen tuottamisen arviointi kohdistuisi ensisijaisesti visuaalisen tuottamisen ratkaisuihin, jotka perustuvat esimerkiksi tutkivaan työskentelytapaan, kuvallisen viestinnän keinojen soveltamiseen tai erilaisten taidekäsitteiden hyödyntämiseen - valitun tehtävän ja aineiston lähtökohdista.*

3. Näkökulmia liikunnan ylioppilaskokeiden toimeenpanosta.

Ei kommentoitavaa.

4. Näkökulmia musiikin ylioppilaskokeiden toimeenpanosta.

- Miten soitettavaa/esitettävää materiaalia mitataan tasavertaisesti (mittauksen standardi)?
- Kuinka taito- ja taideaineiden yo-kokeiden suorittamisessa otetaan huomioon eri tavalla rajoitteiset ihmiset; mm. näkö- tai raajavammaiset?
- Mikäli tehtävät on tarkoitus luoda siten, etteivät ne suosisi kohtuuttoman paljon lukion ulkopuolista soitto- tai musiikkiharrastusta ylipäänsä, pitäisikö arvioinnin painotus olla enemmän digitaalisen kokeen puolella (ainakin aluksi).
- Mikäli valmistava tehtävä voitaisiin suorittaa myös yhteismusisointina, voisiko useampi kokelas suorittaa tehtävää samanaikaisesti vai jokainen erikseen omine näytteineen. Näiden toteuttamiseen voi liittyä suuria haasteita, jos verrataan isoja lukioita pienempiin ja musiikkipainotteisia lukijoita tavallisiin (kokelaiden määrät, suorituskerrat ja puitteet, joissa suorittaa valmistavia tehtäviä).
- Taito- ja taideaineiden yo-kokeiden suorittamisen valmisteluun käytettävän ajan pitäminen kohtuuden rajoissa musiikinopettajilla. Myös sensoreiden tarkastamiseen käytettävän ajan kohtuus.